

LBRIS

We know
books

George Orwell

FERMA ANIMALELOR

Traducere de Teodora Moise

Editie integrală

BUCUREȘTI, 2023

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ORWELL, GEORGE**Ferma animalelor** / George Orwell ; trad. de Teodora Moise. –

București : Astro, 2023

ISBN 978-606-8660-70-7

I. Moise, Teodora (trad.)

821.111

Editura ASTRO

Str. Iacob Negruzzi, nr. 37A,

Sector 1, București

Tel./Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:

www.cartea-mea.rowww.depozit-de-carti.ro© Toate drepturile asupra ediției de față sunt rezervate
exclusiv editurii Astro.

CAPITOLUL I

Domnul Jones, proprietarul fermei Conacul, încuiase cotețele găinilor pentru noapte, dar era prea beat ca să-și aducă aminte să astupe și ochiurile de lumină. Cu dâra de lumină a felinarului său pe care îl bălângănea dintr-o parte în alta, traversă curtea clătinându-se, își aruncă cizmele la ușa din spate, își mai turnă un ultim pahar de bere din butoiul aflat în cămară și se îndreptă spre pat, unde doamna Jones deja sforăia.

De îndată ce lumina din dormitor se stinse, începu un freamăt și o agitație în întreaga fermă. În timpul zilei, se vorbise că bătrânul Senior, un porc *Middle White* premiat, avusese un vis ciudat în noaptea de dinainte, pe care dorea să-l povestească celorlalte animale. Căzuseră de acord să se întâlnească cu toții în hambarul cel mare, de îndată ce domnul Jones nu mai era prin preajmă. Bătrânul Senior (întotdeauna i se adresau așa, deși la expoziții participa sub numele de *Frumosul din Willingdon*) era atât de apreciat la fermă, încât toată lumea era dispusă să piardă o oră de somn pentru a asculta ce avea de spus.

La un capăt al hambarului, pe un fel de platformă înălțată, Seniorul se făcuse deja comod în culcușul său de paie, sub un felinar care atârna de o grindă. Avea doisprezece ani și în ultima vreme devenise destul de robust, dar era totuși un porc cu un aspect maiestuos, cu o înfățișare înțeleaptă și binevoitoare, în ciuda faptului că nu-i fuseseră tăiați colții niciodată.

În scurt timp, au început să sosească și celelalte animale, făcându-se confortabile după bunul plac. Mai întâi au venit cei trei câini, Bluebell, Jessie și Pincher, iar apoi porcii, care s-au așezat pe paiele din fața platformei. Găinile se cocoțară pe pervazurile ferestrelor, porumbeii zburară pe căpriori, iar oile și vacile se tolăniseră în spatele porcilor și începură să rumege. Cei doi cai ce trăgeau la căruță, Boxer și Clover, intrară împreună, pășind cu mare grijă, ca nu cumva să clace cu ale lor copite mari și păroase vreun animal mic, ascuns în paie.

Clover era o iapă de rasă, robustă, de vârstă mijlocie, care nu-și recăpătase niciodată formele după ce fătase cel de-al patrulea mânz. Boxer era un armăsar uriaș, înalt de aproape un metru optzeci și puternic cât alți doi cai obișnuiți laolaltă. O dungă albă avută de-a lungul botului îi dădea un aer cam prostesc și, de fapt, nu era nici prea inteligent, dar era respectat pentru tăria de caracter și puterea extraordinară de muncă. După cai veniră Muriel, capra albă, și Benjamin, măgarul. Benjamin era cel mai bătrân animal de la fermă și cel mai arțăgos. Vorbea rar, iar

atunci când o făcea, de obicei, rostea vreo remarcă cinică. De exemplu, spunea că Dumnezeu îi dăduse o coadă ca să alunge muștele cu ea, dar că el ar fi preferat să nu aibă nici coadă, nici muște. Dintre toate animalele de la fermă, era singurul care nu râdea niciodată. Dacă era întrebat de ce, răspundea că nu i se pare nimic haios. Cu toate acestea, fără să o recunoască în mod deschis, îi era devotat lui Boxer. De obicei, cei doi își petreceau duminicile împreună, pe mica pășune de dincolo de livadă, păscând unul lângă altul, dar fără să-și vorbească.

Cei doi cai tocmai se așezaseră, când niște boboci de rață, care se rătăciseră de mama lor, intrară în hambar, măcănind încet și plimbându-se de colo-colo, căutând un loc în care să nu fie călcați de ceilalți. Clover făcu un fel de zid în jurul lor, cu piciorul ei mare din față, iar rătuștele s-au cuibărit acolo și-au adormit imediat. În ultima clipă, intră și prostuța Mollie, frumoasa iapă albă care trăgea la trăsura domnului Jones, cu mersul ei delicat, molfăind un cub de zahăr. Se așeză în față și începu să-și fluture coama cea albă, sperând să atragă atenția asupra panglicilor roșii cu care era împletită. Pisica sosi ultima și, după ce se uită împrejur, ca de obicei, după locul cel mai calduros, în cele din urmă se așeză între Boxer și Clover și începu să toarcă mulțumită pe tot parcursul discursului Seniorului, fără să asculte niciun cuvânt din toată cuvântarea.

Toate animalele erau acum prezente, cu excepția lui Moise, corbul îmblânzit, care dormea pe

un par din spatele ușii hambarului. După ce se asigură că toți se așezară confortabil și așteptau atenți, Seniorul își dresă glasul și începu:

— Dragi tovarăși, ați aflat deja despre visul ciudat pe care l-am avut aseară, însă vă voi vorbi despre el mai târziu. Mai întâi vreau să vă spun altceva. Nu cred, tovarăși, că voi mai fi printre voi multe luni și, înainte de a muri, cred că este de datoria mea să vă împărtășesc din înțelepciunea pe care am căpătat-o până acum. Am dus o viață lungă și am avut mult timp de gândire, atunci când stăteam singur în boxa mea din grajd, și pot afirma acum că înțeleg natura vieții pe acest pământ la fel de bine ca orice alt animal din zilele noastre. Despre lucrul acesta vreau să vă vorbesc.

Așadar, tovarăși, spuneți-mi care este natura vieții noastre? Haideți să recunoaștem: ducem niște vieți mizerabile, pline de trudă și scurte. Ne naștem, ni se dă atâta hrană încât să nu murim, iar cei care sunt în putere sunt forțați să lucreze până la ultimul strop de energie, și în clipa în care nu mai suntem de niciun folos, suntem măcelăriți cu o cruzime îngrozitoare. Niciun animal din Anglia nu mai cunoaște semnificația fericirii sau a odihnei, după vârsta de un an. Niciun animal din Anglia nu este liber. Viața unui animal înseamnă mizerie și sclavie: acesta este adevărul crunt!

Dar oare aceasta este ordinea firească a lucrurilor? Oare din cauza faptului că țara noastră este atât de săracă încât nu poate asigura o viață decentă

locuitorilor ei? Nu, tovarăși, de o mie de ori nu! Anglia are pământuri fertile și un climat bun, fiind capabilă să ofere hrană din abundență mult mai multor animale decât celor care locuiesc acum în ea. Doar ferma noastră ar putea întreține o duzină de cai, douăzeci de vaci și sute de oi, care ar trăi într-un confort și o demnitate dincolo de imaginația noastră. De ce continuăm atunci să trăim în aceste condiții mizerabile? Pentru că aproape toate roadele muncii noastre ne sunt furate de oameni. Acesta, tovarăși, este răspunsul la toate problemele noastre. Se rezumă la un singur cuvânt – Omul! Omul este singurul nostru dușman real. Dacă eliminăm Omul din scenă, cauza principală a foametei și a suprasolicitării va fi abolită pentru totdeauna.

Omul este singura făptură care consumă fără să producă. Nu dă lapte, nu face ouă, este prea slab ca să tragă la plug și nu poate alerga suficient de repede pentru a prinde iepuri. Cu toate acestea, el este stăpânul tuturor animalelor. Le pune la muncă și le dă înapoi minimul necesar pentru a nu muri de foame, iar restul îl păstrează pentru el. Pământul este arat datorită muncii noastre și este îngrășat datorită bălegarului produs de noi, dar totuși niciunul dintre noi nu are altă avere decât propria sa piele. Voi, vacilor care stați în fața mea, câți mii de litri de lapte ați dat în ultimul an? Și ce s-a întâmplat cu acel lapte care ar fi trebuit să-i facă mari și puternici pe vițeii voștri? S-a dus până la ultima picătură pe gâttelejul dușmanilor noștri. Iar voi, găinilor, câte ouă ați făcut

în ultimul an și câte dintre acele ouă au eclozat vreodată? Toate celelalte au ajuns la piață pentru a aduce bani lui Jones și oamenilor săi. Iar ție, Clover, unde îți sunt cei patru mânji pe care i-ai fătat, care ar fi trebuit să-ți fie sprijin și bucurie la bătrânețe? Fiecare a fost vândut la vârsta de un an și nu-i vei mai vedea niciodată. Ce ai primit ca recompensă pentru cei patru mânji și pentru toată munca ta de pe câmp, în afară de porțiile sărăcicioase de mâncare și un loc în grajd?

Și nici măcar viețile acestea mizerabile pe care le ducem nu ni se îngăduie să le trăim până când ne este sortit. Eu, însumi, nu mă plâng, pentru că sunt unul dintre cei norocoși. Am doisprezece ani și peste patru sute de copii. Acesta este ciclul firesc de viață al unui porc. Dar niciun animal nu scapă, în cele din urmă, de cuțitul nemilos. Voi, purceilor care stați acum în fața mea, în mai puțin de un an, fiecare dintre voi va guița sub satâr pentru ultima oară. Toți cei prezenți acum vor avea aceeași soartă, indiferent că sunteți vaci, porci, găini sau oi. Nici măcar caii sau câinii nu au o soartă mai bună. Pe tine, Boxer, în ziua în care te vor lăsa puterile, Jones te va vinde măcelarului, care îți va tăia gâtul și te va fierbe în ciorba pentru ogari. Iar vouă, câinilor, când veți ajunge bătrâni și știrbi, Jones vă va lega o piatră de gât și vă va arunca în cel mai apropiat iaz.

Oare nu vă este limpede, tovarăși, că toate retele acestei vieți izvorăsc din tirania ființelor umane? Trebuie doar să scăpăm de Om, iar roadele muncii

noastre vor fi ale noastre. Aproape peste noapte am putea deveni bogați și liberi. Prin urmare, ce avem de făcut? Să muncim, zi și noapte, trup și suflet, pentru detronarea rasei umane! Acesta este mesajul meu pentru voi, tovarăși: Revoluție! Nu știu când va veni vremea acestei Revoluții, poate într-o săptămână sau peste o sută de ani, dar știu, la fel de bine cum știu că am aceste paie sub copite, că mai devreme sau mai târziu se va face dreptate. Țineți minte lucrul acesta, tovarăși, în tot răstimpul care v-a mai rămas din viață! Și mai presus de toate, transmiteți mesajul meu urmașilor voștri, pentru ca generațiile viitoare să continue lupta, până când vor învinge.

Și nu uitați, tovarăși, că nu trebuie să vă pierdeți hotărârea niciodată. Niciun argument nu trebuie să vă descurajeze. Să nu credeți niciodată când vi se spune că Omul și animalele au interese comune și că prosperitatea unuia înseamnă și prosperitatea celorlalți. Sunt doar minciuni. Omul nu apără interesele niciunei alte făpturi în afară de el însuși. Și între noi, animalele, trebuie să fie o uniune deplină, o camaraderie perfectă în această luptă. Toți oamenii sunt dușmani. Toate animalele sunt tovarășe.

În acel moment, se produse o mare vâlvă. În timp ce Seniorul vorbea, patru șobolani mari se strecuraseră din ascunzătorile lor și îl ascultau, sprijiniți pe etichetele din spate. Câinii îi zăriseră și se repeziseră spre ei, iar șobolanii scăpară cu viață doar pentru că fugiseră de îndată în ascunzătorile lor. Seniorul bătu din copită ca să se facă liniște.

LIBRIS | We know books
— Tovarăși, spuse el, iată o problemă pe care trebuie să o lămurim. Creaturile sălbatice, cum ar fi șobolanii și iepurii, ne sunt prieteni sau dușmani? Haideți să supunem la vot. Propun mulțimii această întrebare: Ne sunt șobolanii tovarăși?

Se votă imediat și se stabili cu o majoritate covârșitoare că șobolanii le sunt tovarăși. Doar patru au votat împotriva, cei trei câini și cu pisica, despre care s-a descoperit ulterior că votase pentru ambele întrebări. Seniorul continuă:

— Mai am doar câteva lucruri de spus. Vă repet că trebuie să țineți întotdeauna minte că datoria voastră este să vă arătați dușmănia față de Om și de toate obiceiurile lui. Orice umblă pe două picioare vă este dușman. Orice merge pe patru picioare sau are aripi, vă este prieten. De asemenea, nu uitați că în lupta noastră împotriva Omului, nu trebuie să ajungem să ne asemănăm cu el. Chiar și după ce îl veți fi învins, nu îi preluați viciile. Niciun animal nu trebuie să locuiască vreodată într-o casă, să doarmă în pat, să poarte haine, să bea alcool, să fumeze, să aibă bani sau să facă negoț. Toate obiceiurile Omului sunt rele. Și, mai presus de toate, niciun animal nu trebuie să-și asuprească vreodată semenii. Slab sau puternic, deștept sau prost, suntem frați cu toții. Niciun animal nu trebuie să omoare vreodată alt animal. Toate animalele sunt egale.

Iar acum, tovarăși, vă voi povesti visul meu de azi-noapte. Nici nu vi-l pot descrie în cuvinte. A fost un vis despre cum va arăta pământul, atunci când va

dispărea Omul. Dar mi-a adus aminte de un lucru pe care îl uitasem de ceva vreme. Cu mulți ani în urmă, pe când eram doar un purceluș, mama mea și celelalte scoafe obișnuiau să fredoneze un cântec vechi, din care nu știau decât melodia și primele trei versuri. Cunoșteam acel cântec în copilărie, dar mi-a ieșit de mult din minte. Aseară, însă, mi l-am amintit în vis. Și mai mult, sunt sigur că am aflat și toate versurile sale, care fuseseră cântate de animalele de odinioară, dar care se pierduseră din memoria generațiilor următoare. Vă voi cânta acum acel cântec, tovarăși. Sunt bătrân și vocea mea este răgușită, dar după ce vă voi învăța acest cântec, îl veți putea cânta voi mai bine. Se numește „Animalele Angliei“.

Bătrânul Senior își dresă glasul și începu să cânte. După cum spusese, vocea îi era răgușită, dar cânta destul de bine și era o melodie antrenantă, ceva între „Clementine“ și „La Cucaracha“. Acestea erau versurile:

*Animale din Anglia, animale din Irlanda,
Voi, animale de pretutindeni,
Ascultați-mi vestea minunată
Despre un viitor ce ne așteaptă.*

*Cândva, odată, va veni acea zi,
Când omul tiran nu va mai fi,
Iar pe câmpurile roditoare
Doar animalele vor mai păși.*

*Belciugele vor dispărea,
Nici hamuri nu vom mai purta,
Zăbalele și pintenii vor rugini,
Nici bice crude nu vom mai simți.*

*Mari bogății ce doar mintea bănuiește,
Grâu și orz, ovăz și paie,
Trifoi, fasole și rădăcinoase
În acea zi, vor fi toate ale noastre.*

*Câmpurile Angliei vor străluci,
Apele ne vor oglindi,
Brize blânde ne vor răcori,
În acea zi care ne va dezrobi.*

*Pentru acea zi, cu toții să muncim,
Cu prețul vieții să plătim;
Vaci și cai, găște și curcani,
De dragul libertății, cu toții să trudim.*

*Animale din Anglia, animale din Irlanda,
Voi, animale de pretutindeni,
Ascultați-mi vestea minunată
Despre un viitor ce ne așteaptă.*

Fredonarea acestui cântec emoționă toate animalele. Chiar înainte ca Seniorul să ajungă la sfârșit, începuseră și ele să-l fredoneze. Până și cele mai puțin inteligente dintre ele înțeleseseră melodia și învățaseră câteva versuri, cât despre cele inteligente,

precum porcii și câinii, știau deja tot cântecul pe de rost, încă din primele minute. Și apoi, după câteva încercări, întreaga fermă începu să cânte la unison „Animalele Angliei“. Pe ritm, vacile mugeau, câinii schelălăiau, oile behăiau, caii nechezau, iar rațele măcăiau. Erau atât de încântate de acest cântec, încât îl repetară de cinci ori la rând și ar fi continuat să-l cânte toată noaptea, dacă nu ar fi fost întrerupte.

Din păcate, zarva îl trezise pe domnul Jones, care sărise din pat convins că era o vulpe în curte. Luă pușca, pe care o păstra mereu într-un colț al dormitorului și trase în întuneric toată încărcătura. Alicele se înfipseră în peretele hambarului, iar întâlnirea luă sfârșit în grabă. Fiecare se repezi spre locul lui de dormit. Păsările săriră pe stîngii, animalele se așezară pe paie și toată ferma adormi într-o clipă.